

ماه‌ور

(رقم جدید ارزن مرواریدی)

(سال ۱۴۰۳)

ارزن مرواریدی (*Pennisetum glaucum* L.) یکی از گیاهان مهم مناطق خشک و نیمه خشک است که به منظور تولید دانه و علوفه کشت می‌شود. علی‌رغم کمبود منابع آب و اهمیت تولید علوفه در کشور، تولید ارزن به عنوان منبع مهم تولید دانه و علوفه در مناطق خشک و خاک‌های فقیر سهم بسیار کمی در اقتصاد کشاورزی کشور داراست. با توجه به خلأ وجود ارقام هیبرید ارزن مرواریدی در کشور و لزوم اجرای الگوی کشت ملی، موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر از سال ۱۳۹۵ برنامه‌ریزی برای ایجاد ارقام هیبرید ارزن مرواریدی با اهداف مختلف تولید (دانه و علوفه)، سازگار با نظام‌های زراعی و متناسب با الگوی کشت در مناطق مختلف کشور را آغاز کرد. رقم ماه‌ور با عملکرد و پایداری بالا، دیررس، ارتفاع بلند، مقاومت به ورس و خوابیدگی، یک رقم هیبرید علوفه‌ای و تک چین است که با روش نرعی‌می‌ژنتیکی - سیتوپلاسمی ایجاد شده و مناسب استفاده در کشاورزی صنعتی می‌باشد. این رقم پس از انجام آزمایشات مقدماتی عملکرد و همچنین آزمایشات سازگاری و پایداری و انجام آزمونهای تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) و اخذ تاییدیه از موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، به عنوان رقم هیبرید جدید و داخلی ارزن مرواریدی معرفی شد.

مشخصات زراعی و مورفولوژیک ارزن مرواریدی ماهور			
ردیف	مشخصات	ماهور (H۳۵۳)	مهران
۱	نوع رقم	هیرید	آزادگرده افشان
۲	تیپ رقم	علوفه‌ای	-
۳	عملکرد در آزمایشات (تن در هکتار)	۹۶/۱۰	۵۲/۴۵
۴	تیپ رشدی	تک چین	چندچین
۵	ارتفاع بوته (cm)	۲۰۹	۱۲۰
۶	تعداد روز تا گلدهی	۷۳	۶۴/۷
۷	دوره رسیدگی	دیررس	زودرس
۸	وزن هزار دانه (g)	۱۰-۱۱	۸-۹
۹	طول پانیکول (cm)	۲۷-۲۸	۲۰-۲۱
۱۰	واکنش به ورس	مقاوم	مقاوم

توجه اقتصادی:

یکی از پیش‌نیازهای اجرای موفق الگوی کشت ملی وجود ارقام متنوع با عملکرد بالا به‌ویژه در گیاهان کم آب بر مانند ارزن است. بنابراین کوشش حاضر متمرکز بر ایجاد ارقام متنوع از لحاظ نوع مصرف (دانه و علوفه)، نوع سازگاری به سیستم‌های کشاورزی کشور (کشاورزی سنتی و معیشت محور و کشاورزی صنعتی و اقتصادمحور)، دوره رسیدگی محصول (زودرس، میان‌رس و دیررس) و بکارگیری هتروزیس موجود جهت افزایش عملکرد، مشابه با تجربه جهانی و متناسب با الگوی کشت ملی بوده است. رقم ماهوررقمی تک چین، پرعملکرد و دیررس بوده و تناسب بسیار زیادی با کشاورزی صنعتی دارد. با توجه به مصرف آب کم در ارزن، سازگاری با خاکهای فقیر، و عملکرد بالای ارقام هیرید، تیپ (تک چین و چند چین) و گروههای رسیدگی متفاوت، ارقام ایجاد شده تا حد زیادی خواهد توانست موجبات توسعه ارزن به ویژه ارزن علوفه‌ای را در عرصه فراهم آورد و امید است بخشی از علوفه مورد نیاز کشور با معرفی این ارقام جدید تامین شود.

مناطق جغرافیایی:

این رقم مناسب کشت در مناطق گرم و خشک کشور است.

سایر مجریان

علی آذری نصرآباد، مسعود ترابی، احمد قاسمی و فرید گلزردی

مجری طرح:
رضا عطائی